

Turistická oblast Poodří

**Hodnocení návštěvnosti z pohledu příjmů
z cestovního ruchu a jejich dopadu na
veřejné rozpočty a zaměstnanost**

Zadavatel:

DM TO Poodří – Moravské Kravařsko, o.p.s.

Komenského 12, 742 45 Fulnek

Zhotovitel:

Ing. Michal Blaško, PhD.

odborný konzultant v cestovním ruchu

Husova 1398/6, 790 01 Jeseník

Červen 2020

Obsah:

1. Úvod	3
2. Metodika	4
3. Analýza návštěvnosti TO Poodří	5
4. Výpočet útrat ubytovaných hostů v TO Poodří	7
5. Výpočet příjmů veřejných rozpočtů z útrat ubytovaných hostů	8
6. Odhad zaměstnanosti vyplývající z útrat ubytovaných hostů	8
7. Závěry a doporučení	9
8. Seznam tabulek a grafů	10

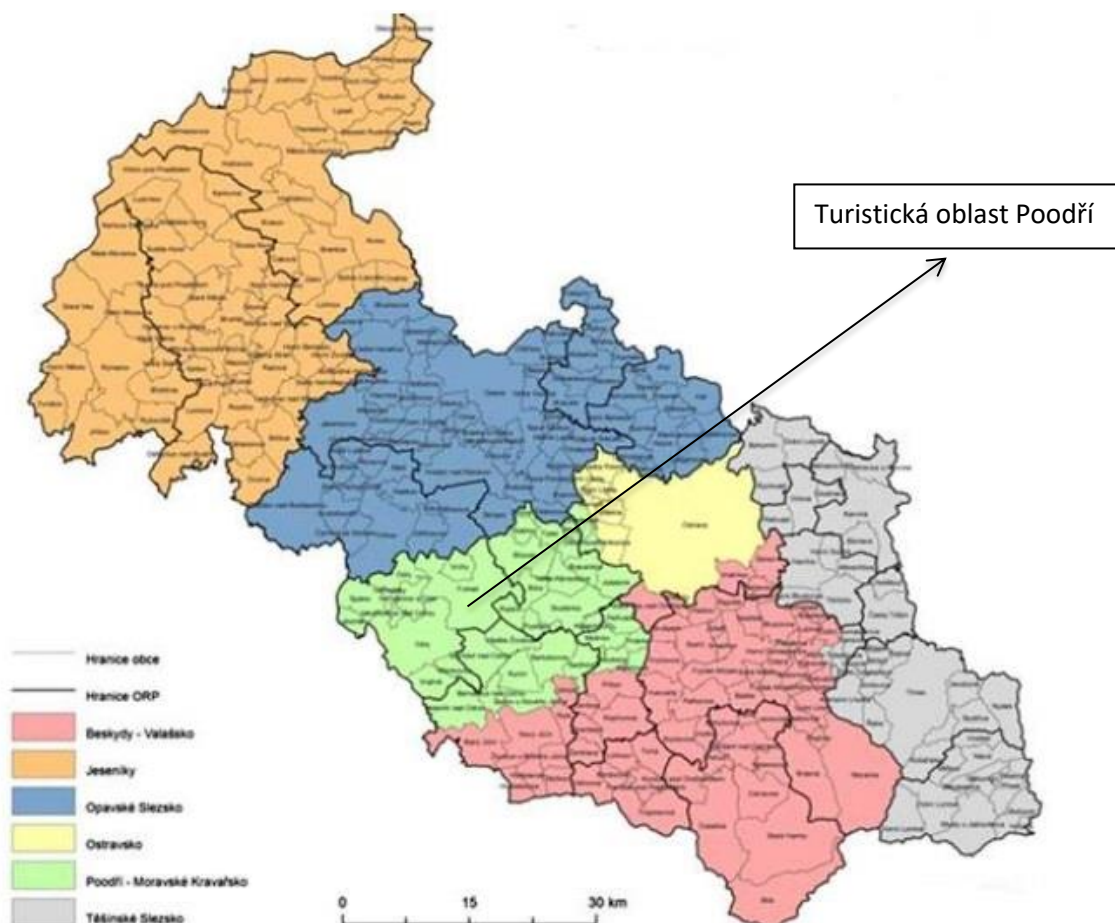
1. Úvod

„Když něco nemůžete změřit, nemůžete to ani řídit“ (Peter Drucker, filosof managementu, ekonom).

Posláním destinačního managementu je sloužit turistické oblasti zajišťováním koordinace dlouhodobě udržitelného rozvoje sektoru cestovního ruchu, a tím zásadně napomáhat zvýšení konkurenceschopnosti a prodejnosti destinace na cílových trzích. Aby bylo zřejmé, jak se daří naplňovat poslání destinačního managementu a kvantitativní cíle marketingové strategie se svými dopady na příjmy z cestovního ruchu, příjmy veřejných rozpočtů a zaměstnanost, je nutné průběžně tyto dopady měřit a vyhodnocovat. K tomu slouží tato metodika a následné výpočty jednotlivých ukazatelů.

Dokument je zpracován pro turistickou oblast Poodří, která leží v Moravskoslezském kraji (viz mapka), přičemž základním – kvantitativním cílem marketingové strategie pro sledované období 2015 – 2020 byl celkový růst počtu turistů do roku 2020 o 10% ve srovnání s výchozím stavem roku 2015.

Mapka: Turistické oblasti Moravskoslezského kraje

Zdroj: Strategie řízení CR v Moravskoslezském kraji

Zdrojem informací o návštěvnosti jsou oficiální data Českého statistického úřadu (dále ČSÚ) a data z vlastního šetření týkající se Sanatoria Klimkovice. Jedná se o data, která se týkají turistů, tedy těch, kteří se alespoň jednou během pobytu v destinaci ubytují v hromadném ubytovacím zařízení (hotel, penzion, kemp apod.). Zdrojem informací potřebných pro výpočet útrat ubytovaných hostů jsou data ČSÚ o návštěvnosti, marketingová šetření agentury Ipsos Tambor ČR (rezidenti) a marketingová šetření agentury STEM/MARK (nerezidenti). Tato šetření se mimo jiné zabývají i průměrnou denní útratou

rezidenta/nerezidenta. Zdrojem informací pro výpočet příjmů veřejných rozpočtů z útrat ubytovaných hostů jsou relevantní údaje studie KPMG zpracované pro MMR. Zdrojem informací pro kvalifikovaný odhad primární, sekundární a terciální zaměstnanosti v cestovním ruchu v destinaci jsou vypočtené útraty ubytovaných hostů, relevantní údaje MPSV a Českého systému kvality služeb.

2. Metodika

Výpočet útrat ubytovaných hostů

Metoda výpočtu útrat ubytovaných hostů byla poprvé prezentována na mezinárodní konferenci COME AND STAY 2012 v Praze a v České republice byla vícekrát použita ve vybraných turistických oblastech a regionech České republiky. Metoda spočívá v přepočtu návštěvnosti na socioekonomické přínosy – útraty ubytovaných hostů a vychází ze statistických údajů ČSÚ, šetření rezidentů agenturou Ipsos Tambor ČR a šetření nerezidentů agenturou STEM/MARK. Výpočty jsou prováděny podle vztahu:

$$P = L_r \cdot U_r + L_n \cdot U_n \quad ,$$

kde P jsou útraty hostů ubytovaných v hromadných ubytovacích zařízeních za dané období, L_r je počet přenocování rezidentů za dané období, U_r je průměrná útrata rezidenta v dané turistické oblasti, L_n je počet přenocování nerezidentů za dané období, U_n je průměrná útrata nerezidenta v České republice.

Výpočet příjmů veřejných rozpočtů z útrat ubytovaných hostů

Příjmy veřejných rozpočtů jsou kalkulovány pouze v rámci útrat ubytovaných hostů. Jednodenní návštěvníci nejsou zahrnuti, protože ČSÚ počty jednodenních návštěvníků nesleduje. Ze studie KPMG zpracované v roce 2010 pro Ministerstvo pro místní rozvoj ČR vyplývá, že ze 100 Kč útraty ubytovaného hosta je 40,79 Kč odvedeno do veřejných rozpočtů ve formě přímých daní, sociálního pojištění a zdravotního pojištění. Z toho příjmy státního rozpočtu činí 71,4%, příjmy krajských rozpočtů 4,9%, příjmy obecních rozpočtů 12,3% a příjmy do zdravotního pojistného systému 11,4%.

Odhad zaměstnanosti v cestovním ruchu vázané na útraty ubytovaných hostů

Zaměstnanost v cestovním ruchu tvoří ve venkovských oblastech obvykle významný podíl na celkové zaměstnanosti. V případě funkčního destinačního managementu může cestovní ruch ve venkovských oblastech generovat až jednu třetinu nabídky volných pracovních míst na trhu práce, a to zejména v dané sezóně. V České republice je vzhledem ke značné diversifikaci poskytovatelů služeb v cestovním ruchu toto odvětví relativně stabilní ve srovnání s jinými odvětvími a při dobrém fungování destinačního managementu jsou největší hrozbou mimořádné události (např. aktuální pandemie COVID), což ovšem platí i u ostatních odvětví ekonomiky. Podle údajů ČSÚ (za rok 2018) cestovní ruch v České republice primárně zaměstnává cca 240000 pracovníků v závislosti na sezónnosti, což představuje podíl cca 4,5% na celkové zaměstnanosti.

Odhad zaměstnanosti v cestovním ruchu vázané na útraty ubytovaných hostů v TO Poodří je proveden na základě průměrného podílu osobních výdajů (včetně odvodů) na tržbách poskytovatelů služeb v cestovním ruchu. Tento podíl je zjišťován individuálně na základě místního šetření a také na základě cost-benefit analýz projektů zaměřených na cestovní ruch. Výsledná hodnota následně tvoří základ pro odhad počtu plných pracovních úvazků s využitím oficiálních údajů MPSV týkajících průměrné hrubé měsíční mzdy pracovníků ve službách a obchodu v daném kraji. Výsledky přepočtené na plné pracovní úvazky jsou strukturovány dle Satelitního účtu cestovního ruchu na zaměstnanost v charakteristických odvětvích cestovního ruchu (ubytovací, stravovací a doplňkové služby apod.) a v souvisejících či nespécifikovaných odvětvích cestovního ruchu (multiplikační efekty).

3. Analýza návštěvnosti TO Poodří

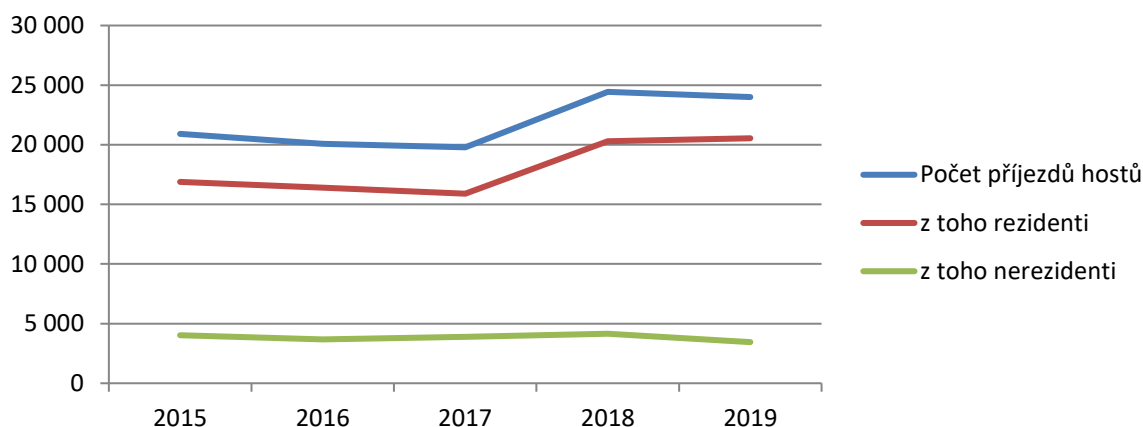
V následující tabulce jsou uvedena oficiální data ČSÚ týkající se návštěvnosti TO Poodří, a to od roku 2015. V tabulce jsou rovněž uvedena data získaná vlastním šetřením o návštěvnosti Sanatoria Klimkovice, neboť v souladu s marketingovou strategií destinace bylo Město Klimkovice na základě jednání s relevantními partnery, zakladateli, MSK, Městem Ostravou, krajskou destinační společností a Sanatoriemi Klimkovice zařazeno do TO Poodří. To se samozřejmě pozitivně projevilo v analýze návštěvnosti destinace.

Tabulka 3.1 – Vývoj návštěvnosti v TO Poodří v období 2015 - 2019

Stav k 31.12.	Počet příjezdů hostů	z toho rezidenti	z toho nerezidenti	Počet přenocování	z toho rezidenti	z toho nerezidenti	Průměrná doba pobytu	Počet lůžek
2015	20 906	16 877	4 029	49 611	40 572	9 039	3,4	1399
2016	20 085	16 395	3 690	47 226	39 689	7 528	3,4	1298
2017	19 786	15 896	3 890	43 550	35 650	7 900	3,2	1157
2018	24 436	20 285	4 151	56 540	47 772	8 768	3,3	1293
2019	23 991	20 543	3 448	51 993	45 085	6 908	3,2	1293
	9 000*	8 280*	720*	208 050*	191 406*	16 644*	23,1*	600*

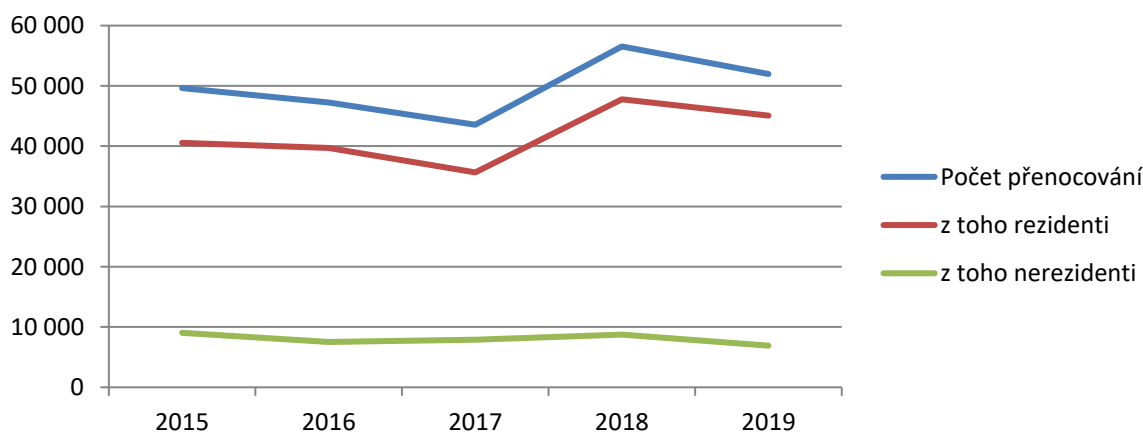
Zdroj: ČSÚ, vlastní šetření Sanatoria Klimkovice*, zpracování vlastní

Graf 3.1 – Vývoj počtu příjezdů hostů v období 2015 – 2019 dle údajů ČSÚ

Zdroj: ČSÚ, zpracování vlastní

Graf 3.2 – Vývoj počtu přenocování hostů v období 2015 – 2019 dle údajů ČSÚ

Zdroj: ČSÚ, zpracování vlastní

Z vývoje návštěvnosti TO Poodří dle ČSÚ vyplývá:

- počet příjezdů hostů v posledním sledovaném roce (2019) meziročně mírně klesl o 1,8% díky poklesu počtu příjezdů nerezidentů, tj. zahraničních hostů o 17%, naopak, počet příjezdů rezidentů, tj. domácích turistů meziročně vzrostl o 1,3%.
- počet přenocování hostů zaznamenal v posledním sledovaném roce (2019) pokles o 8% zejména z důvodu poklesu počtu přenocování nerezidentů o 21,2%, počet přenocování rezidentů rovněž meziročně klesl, a to o 5,6%, což znamená, že meziročně se mírně zkrátila jejich doba pobytu.
- **ve srovnání s rokem 2015 ovšem došlo v roce 2019 k nárůstu počtu příjezdů hostů o 14,8% a nárůstu počtu přenocování hostů o 4,8%.**
- podíl příjezdů nerezidentů na celkovém počtu příjezdů hostů činil v posledním sledovaném roce (2019) 14,4%, což je méně než v roce 2015 (19,3%).
- průměrná doba pobytu meziročně klesla z hodnoty 3,3 dne na hodnotu 3,3 dne.

Po zařazení Města Klimkovic do statistik ČSÚ týkajících se TO Poodří se návštěvnosti zvýší na celkových cca 33 000 ubytovaných hostů ročně a cca 260 000 přenocování ročně. Celkový počet lůžek v destinaci bude cca 1900. Díky lázeňským hostům se výrazně zvýší i průměrná doba pobytu.

Plnění základního - kvantitativního cíle marketingové strategie dle údajů ČSÚ

Z následující tabulky 3.2 vyplývá, že základní – kvantitativní cíl marketingové strategie (růst návštěvnosti v období 2015 – 2020 ve srovnání s rokem 2015 o 5%) byl v posledních dvou sledovaných letech překročen díky rezidentům, a to u počtu příjezdů hostů zaokrouhleně o 17,0%, resp. o 15% a u počtu přenocování hostů o 14%, resp. o 5,0%. Tyto nárůsty se následně projeví ve zvýšených útratách turistů a v pozitivních dopadech na příjmy veřejných rozpočtů a zaměstnanost v cestovním ruchu (viz kapitoly 4,5 a 6). Problém přetrvává u návštěvnosti nerezidentů, kde dochází k poklesu, a tím i snížení pozitivních dopadů na destinaci.

Od roku 2020 bude plnění základního – kvantitativního cíle sledováno z pohledu aktualizované marketingové strategie na období 2020 – 2025. Tato strategie již počítá s připojením Města Klimkovic k TO Poodří a rok 2020 se stane výchozím rokem pro měření.

Tabulka 3.2 – Plnění základního – kvantitativního cíle marketingové strategie

Stav k 31.12.	Počet příjezdů hostů	z toho rezidenti	z toho nerezidenti	Počet přenocování hostů	z toho rezidenti	z toho nerezidenti
2015	20 906	16 877	4 029	49 611	40 572	9 039
2016	20 085	16 395	3 690	47 226	39 689	7 537
Index 2016/2015	0,96	0,97	0,92	0,95	0,98	0,83
2017	19 786	15 896	3 890	43 550	35 650	7 900
Index 2017/2015	0,95	0,94	0,97	0,88	0,88	0,87
2018	24 436	20 285	4 151	56 540	47 772	8 768
Index 2018/2015	1,17	1,20	1,03	1,14	1,18	0,97
2019	23 991	20 543	3 448	51 993	45 085	6 908
Index 2019/2015	1,15	1,22	0,86	1,05	1,11	0,76

Zdroj: ČSÚ, zpracování vlastní

4. Výpočet útrat ubytovaných hostů v TO Poodří

V období 2011 - 2014 prováděla v letním a zimním období šetření průměrné denní útraty rezidentů agentura Ipsos Tambor ČR, a to pro státní agenturu CzechTourism. V tomto období se průměrné denní útraty rezidentů pohybovaly v rozmezí 563 Kč až 582 Kč. V roce 2015 již šetření neprobíhalo, nicméně, výsledky šetření v roce 2014 byly použity i pro roky 2015 - 2019. Přepokládá se, že destinační společnost bude zajišťovat toto šetření v následujících letech ve spolupráci se Slezskou univerzitou v Opavě. V roce 2020 byla podepsána partnerská smlouva mezi oběma subjekty a obsahuje mimo jiné i spolupráci v oblasti aplikovaného výzkumu.

Šetření průměrné denní útraty nerezidentů prováděla v období 2015 – 2016 pro CzechTourism agentura STEM/MARK, a to na relevantních hraničních přechodech a v období 2017 – 2019 agentura GFK Czech prostřednictvím projektu Tracking DCR/PCR. Ve sledovaném období se průměrné denní útraty nerezidentů pohybovaly v rozmezí 1386 Kč až 1500 Kč. Útraty rezidentů i nerezidentů zahrnují útraty za ubytování, stravu a nákupy. Doprava do destinace není zahrnuta.

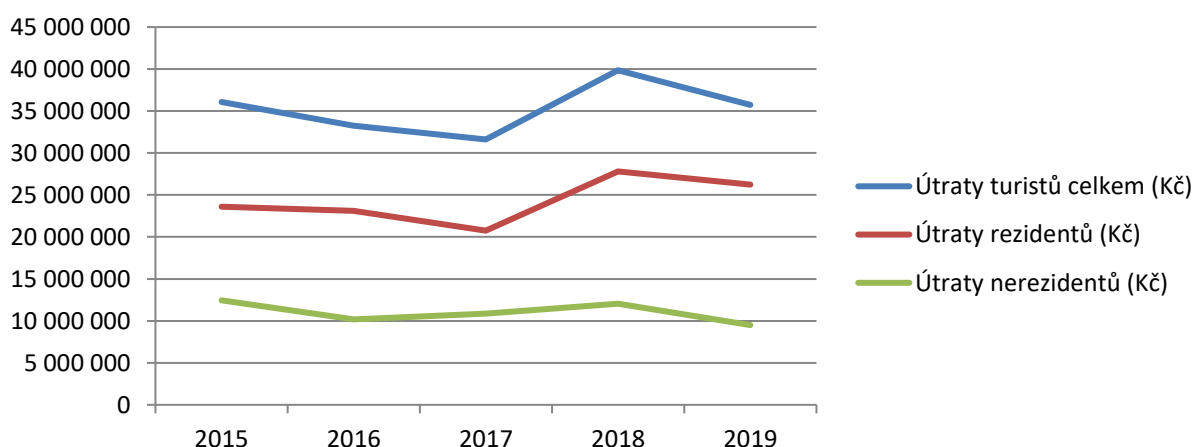
Z tabulky 4.1 vyplývá vývoj útrat ubytovaných hostů v TO Poodří v období 2015 – 2019 dle údajů ČSÚ a dle údajů týkajících se Sanatorií Klimkovice získaných vlastním šetřením.

Tabulka 4.1 – Vývoj útrat ubytovaných hostů v TO Poodří v období 2015 - 2019

Rok	Útraty ubytovaných hostů celkem (Kč)	z toho rezidenti (Kč)	z toho nerezidenti (Kč)
2015	36 059 607	23 612 904	12 446 703
2016	33 258 874	23 098 998	10 159 876
2017	31 610 800	20 748 300	10 862 500
2018	39 859 304	27 803 304	12 056 000
2019	35 737 970	26 239 470	9 498 500
	134 283 792*	111 398 292*	22 885 500*

Zdroj: ČSÚ, Ipsos Tambor ČR, STEM/MARK, GFK Czech, vlastní šetření Sanatoria Klimkovice*, zpracování vlastní

Graf 4.1 – Vývoj útrat ubytovaných hostů v období 2015 – 2019 dle údajů ČSÚ

Zdroj: ČSÚ, Ipsos Tambor ČR, STEM/MARK, GFK Czech, zpracování vlastní

Vývoj útrat ubytovaných hostů v období 2015 – 2019 dle ČSÚ v podstatě kopíruje vývoj návštěvnosti, přičemž u rezidentů v posledním sledovaném roce došlo k mírnému poklesu útrat z důvodu zkrácení doby pobytu. Problémem zůstává pokles útrat nerezidentů způsobený poklesem návštěvnosti, i když v posledních třech letech došlo k mírnému zvýšení průměrné denní útraty nerezidenta.

5. Výpočet příjmů veřejných rozpočtů z útrat ubytovaných hostů

V tabulce 5.1 jsou na základě studie KPMG kalkulovány příjmy veřejných rozpočtů z útrat ubytovaných hostů celkem, z toho příjmy státního rozpočtu (daně, odvody na sociální zabezpečení), příjmy krajského rozpočtu MSK a příjmy rozpočtů měst a obcí TO Poodří (poplatky za ubytování, daně z nemovitostí apod.). Jak již bylo výše uvedeno, v příjmech rozpočtů z ubytovaných hostů nejsou zahrnuty příjmy z jednodenních návštěvníků, neboť ČSÚ nesleduje jednodenní návštěvnost.

Tabulka 5.1 – Vývoj příjmů veřejných rozpočtů z ubytovaných hostů v období 2015 – 2019

Stav k 31.12.	Příjmy veřejných rozpočtů celkem (Kč)	z toho státní rozpočet (Kč)	z toho krajské rozpočty (Kč)	z toho obecní rozpočty (Kč)
2015	14 708 714	10 502 022	720 727	1 809 172
2016	13 566 295	9 686 334	664 748	1 668 654
2017	12 894 045	9 206 348	631 808	1 585 968
2018	16 258 610	11 608 648	796 672	1 999 809
2019	14 577 518	10 408 348	714 298	1 793 035
	54 774 359*	39 108 892	2 683 944	6 737 246

Zdroj: příjmy z ubytovaných hostů, KPMG, vlastní šetření Sanatoria Klimkovice*, zpracování vlastní

Z údajů uvedených v tabulce 5.1 vyplývá, že z hlediska struktury veřejných rozpočtů jsou finanční prostředky odváděny především do státního rozpočtu. Přitom přímá podpora destinačních společností prostřednictvím zákona zatím neexistuje a odpovědnost státu za podporu prokazatelně prospěšných organizací cestovního ruchu „supluje“ kraje, města a obce. V případě TO Poodří se tedy jedná o Moravskoslezský kraj a města a obce ležící v území turistické oblasti.

6. Odhad zaměstnanosti vyplývající z útrat ubytovaných hostů

V tabulce 6.1 jsou uvedeny hodnoty odhadu zaměstnanosti (počty plných pracovních úvazků) v cestovním ruchu na území TO Poodří v období 2015 - 2019 a dále meziroční nárůsty/poklesy počtu úvazků v tomto období. Jedná se o zaměstnanost v charakteristických odvětvích cestovního ruchu a v souvisejících či nespécifikovaných odvětvích cestovního ruchu. Údaje jsou průběžně zpřesňovány.

Tabulka 6.1 – Odhad zaměstnanosti vázané na útraty ubytovaných hostů v období 2015 – 2019

Rok	Charakteristická odvětví cestovního ruchu (Počet úvazků)	Související a nespécifikovaná odvětví cestovního ruchu (Počet úvazků)	Celkem (Počet úvazků)	Meziroční nárůst/pokles počtu úvazků
2015	90	34	124	15
2016	83	32	115	-9
2017	79	30	109	-7
2018	100	38	138	29
2019	89	34	123	-15
	336*	128*	464*	x

Zdroj: Útraty ubytovaných hostů, Satelitní účet CR, vlastní šetření Sanatoria Klimkovice*, zpracování vlastní

Zvyšováním útrat ubytovaných hostů logicky přibývá pracovních příležitostí zejména v dané sezóně. Žádoucí je ovšem nízká fluktuace pracovníků, kteří musí být náležitě vzděláni a proškoleni, aby byli schopni poskytovat služby hostům ve vysoké kvalitě. V dobře fungujících destinacích cestovního ruchu je totiž více než 60% návštěvnosti tvořeno hosty, kteří se vrací nebo hosty, kteří přijeli do destinace na základě pozitivní reference. Když tedy uvažíme, že na vytvoření jednoho tzv. společensky účelného

pracovního místa je z veřejných rozpočtů vynakládáno odhadem až 100 tis. Kč v daném roce (příspěvek zaměstnavateli v rozmezí 60 – 80 tis. Kč, mzdy pracovníků MPSV, režie MPSV apod.), pak cestovní ruch v TO Poodří v období 2015 – 2019 s vysokou pravděpodobností uspořil veřejným rozpočtům značné prostředky jdoucí až do milionů korun.

7. Závěry a doporučení

1. Vypočtené hodnoty nejsou přesnými čísly, nicméně, výpočty poskytují cenné údaje o trendech týkajících se relevantních dopadů a usnadňují zainteresovaným subjektům z veřejného i soukromého sektoru rozhodování o podpoře organizací cestovního ruchu v destinaci.
2. Jednotlivé ukazatele je vhodné aktualizovat jedenkrát za rok a s jejich využitím hodnotit fungování destinačního managementu TO Poodří, přičemž je nutné vždy zohlednit vnější vlivy na destinaci (epidemie, vývoj ekonomiky, klimatické podmínky během daného roku, bezpečnostní situaci apod.).
3. V případě TO Poodří je ve sledovaném období patrný rostoucí trend ukazatelů u rezidentů. Nicméně, je vhodné udržet rezidenty v destinaci déle, aby nedocházelo k poklesu doby pobytu. To lze řešit zatraktivněním a rozšířením nabídky s využitím silných stránek destinace. V případě nerezidentů je nutné nastartovat nárůst návštěvnosti, neboť zahraniční klientela utrací výrazně více než domácí klientela a pozitivní dopady růstu návštěvnosti jsou o to vyšší. Je známo, že pro podporu příjezdového cestovního ruchu, tedy příjezdů zahraničních hostů do Moravskoslezského kraje, byla zřízena krajská destinační společnost s názvem [Moravian Silesian Tourism](#), která by měla být v dalším období nápomocna při propagaci nabídky TO Poodří na relevantních zahraničních cílových trzích.
4. Začleněním Města Klimkovic do TO Poodří získala destinace nejen vysoký potenciál návštěvnosti, ale také nový impulz pro rozvoj produktové nabídky pro domácí a zejména zahraniční cílové trhy. To může výrazně napomoci ke zlepšení socioekonomických ukazatelů týkajících se nerezidentů.

8. Seznam tabulek a grafů

Tabulka 3.1 – Vývoj návštěvnosti v TO Poodří v období 2015 - 2019

Tabulka 3.2 – Plnění základního – kvantitativního cíle marketingové strategie

Tabulka 4.1 – Vývoj útrat ubytovaných hostů v TO Poodří v období 2015 - 2019

Tabulka 5.1 – Vývoj příjmů veřejných rozpočtů z ubytovaných hostů v období 2015 – 2019

Tabulka 6.1 – Odhad zaměstnanosti vázané na útraty ubytovaných hostů v období 2015 – 2019

Graf 3.1 – Vývoj počtu příjezdů hostů v období 2015 – 2019 dle údajů ČSÚ

Graf 3.2 – Vývoj počtu přenocování hostů v období 2015 – 2019 dle údajů ČSÚ

Graf 4.1 – Vývoj útrat ubytovaných hostů v období 2015 – 2019 dle údajů ČSÚ